КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Силабус навчальної дисципліни

Лідерство в освіті: нові ролі педагога

1. Загальна інформація			
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
Спеціалізація	Середня освіта (Українська мова і література)		
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література)		
Рівень вищої освіти	*магістр*		
Мова навчання	українська		
Форма здобуття освіти	денна		
Статус навчальної дисципліни	*вибіркова*		
Курс (рік навчання)	1		
Семестр	денна — 1		
Обсяг навчальної дисципліни	*денна — 3 кред. ECTS, 90 годин*		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	**види**	денна форма	заочна форма
	лекції	12	—
	практичні заняття / семінарські заняття	18	—
	лабораторні заняття		—
	самостійна робота	60	—

Форма підсумкового контролю	*залік*
Кафедра	Кафедра української літератури
Викладач (-і)	Дибовська Олеся Володимирівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	olesia.dybovska@cnu.edu.ua
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/afcfd5f73d6107e8cbf0
Консультації	Щосереди з 16:50 до 18:10.
2. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є: Метою вивчення навчальної дисципліни є формування професійних компетентностей майбутніх педагогів, необхідних для реалізації лідерського потенціалу та готовності до успішного виконання нових ролей із застосуванням інноваційних підходів до організації освітнього процесу.	
3. Тематика навчальної дисципліни	
Тема 1. Сутність поняття лідерства в освіті. Лідерство vs. менеджмент. Моделі лідерства в освіті. Різноманіття підходів. Роль вчителя як лідера у класі та у спільноті. Ключові компетенції освітнього лідера. Педагогічне лідерство та професійні спільноти в освітньому середовищі регіону.	
Тема 2. Ролі педагога у сучасних освітніх реаліях. Інтеграція ролей, професійне зростання, вплив. Педагогічне лідерство в інклюзивному освітньому середовищі. Педагогічна інтернатура в Україні.	
Тема 3. Індивідуальна підтримка здобувачів освіти: менторство, наставництво. Поняття індивідуальної підтримки в освіті. Нова українська школа і педагогіка партнерства. Педагог як ментор у громаді. Peer Mentoring та цифрове менторство.	
Тема 4. Можливості фасилітації у педагогічному партнерстві. Фасилітація в контексті Нової української школи. Фасилітація, модерація, коучинг, наставництво. Методи та техніки фасилітації.	
Тема 5. Роль тренерства та супервізії у підтримці професійного зростання. Тренерство як форма професійного розвитку дорослих. Тренерські методи професійного розвитку. Сутність супервізії в освіті. Супервізія в українському освітньому контексті. Ролі та форми супервізії. Практичне значення тренерства та супервізії.	
Тема 6. Змінотворчість та розвиток освітнього середовища. Горизонтальний професійний розвиток педагогів у міжнародному, українському та регіональному аспектах. Етичні засади професійної взаємодії. Академічна доброчесність, авторство, коректне використання ШІ, цифрових та інформаційних ресурсів у професійному розвитку педагога.	

4. Система оцінювання навчальної дисципліни		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://cfund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).	
Вага оцінювання форм поточного контролю	*лекції*	0
	практичні / семінарські	50
	лабораторні	0
	індивідуальне завдання	5
	колоквіум	15
	самостійна робота	15
Вага оцінювання форм підсумкового контролю	*залік*	15

5. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами грунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)
- Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

6. Рекомендована література
Основна література
Гоулман Д., Маккі Е., Бояціс Р. Емоційний інтелект лідера. «Наш формат», 2020. 288 с.
Дороговкази лідеру: думки митрополита Андрея Шептицького / упорядкування : Мирослав Маринович. Видавництво Українського католицького університету, 2019. 119 с.
Робінсон К. Ароніка Л. Школа майбутнього. Видавництво «Літопис», 2016. 258 с.
Ворожбіт-Горбатюк В. В., Боярська-Хоменко, А. В., Доценко, С. О. Предметно-методична компетентність вчителя через призму менторингу в закладі освіти. Академічні студії. Серія «Педагогіка». Т. 2, Вип. № 3, 2021. С. 133-139.
Новик І., Венгловська О. Наставництво: професійна підтримка та розвиток педагогів. Київ. УІРО. 2023. 111 с.
Гриньова М. Здійснення педагогічної модерації реалізації учнівських партисипативних проєктів як педагогічна умова виховання лідерських якостей. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка». № 4 (38), 2024. С. 176-186.
Зливков В.Л., Лукомська С.О. Сучасні тренінгові технології розвитку особистості в освіті. Київ. 2022. 184 с.
Борисенко Ю., Венгловська О., Новик І. Розвиток лідерських якостей супервізорів. УІРО. 2024. 13 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/9_rozvytok_liderskyh_yakostej_supervizoriv.pdf
Борисенко Ю., Венгловська О., Гладкова Г., Новик І., Стягунова О. Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти: комплект навчальнометодичного забезпечення. Київ. УІРО. 2024. 10 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/superviziya.-komplekt.pdf
Набока О. Лідерство в освіті в умовах кризи та невизначеності: адаптивні стратегії управління. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2025, № 2 (108). С. 73-84. URL: https://gnvp.ddpu.edu.ua/article/view/339512
Додаткова література
Wenfan Y., Yumei H. Educational Leadership. Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance. URL: https://www.academia.edu/74064941/Educational_Leadership
Fithroh, I. N., Maelani, E., & Tamsikudin, T. Leadership: Theories, Roles, Approaches and Qualities in Education. Jurnal Ilmiah Wahana Pendidikan. 2025, 11(1.D), 140-149. URL: https://jurnal.peneliti.net/index.php/JIWP/article/view/9743
Наказ "Про затвердження Положення про педагогічну інтернатуру". URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1670-21#Text
Троян І. "Тільки людина, яка полюбить професію вчителя, залишиться в школі": що таке педагогічна інтернатура та як вона працює в Україні. НУШ. 2023. URL: https://nus.org.ua/2023/04/05/tilky-lyudyna-yaka-polyubyt-profesiyu-vchytelya-zalyshytsya-v-shkoli-shho-take-pedagogichna-internatura-ta-yak-vona-pratsyuye-v-ukrayini/
Фасилітація: як і для чого? Центр інноваційної освіти Про.світ. URL: https://prosvitcenter.org/library/fasylitatsiia-iak-i-dlia-choho/
Борисенко Ю. В., Венгловська О. А., Гладкова Г. В. та ін. Супервізія не ревізія : методичний порадник. Київ : УІРО, 2025. 245 с. URL:

https://uied.org.ua/2025/08/13923/
Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Київ. УІРО, 2025. 31с.
Додаткові електронні ресурси
John Kotter - On Leadership. The Brainwaves Video Anthology. URL: https://www.youtube.com/watch?v=8ODWFqLYLts
Вебінар "Педагогічна інтернатура від А до Я". Академія інноваційного розвитку освіти. URL: https://www.youtube.com/watch?v=PV0iph-1vE0
Фасилітація для початківців: прості інструменти та поради. Civil Society Home. ICAP Єднання. URL: https://www.youtube.com/watch?v=2ktncEjTpo0&t=2s
Владислава Бандурко. "Як коучинг впливає на якість освітнього процесу. Приклад інтеграції коучингу в освітній процес". ICF Ukraine Chapter. URL: https://www.youtube.com/watch?v=CUv8xiAW_zw
Про Програму eTwinning. eTwinning NSO Ukraine. URL: https://www.youtube.com/watch?v=SuUTPgfmavo

Детальна інформація щодо навчальної дисципліни висвітлена у робоча програма навчальної дисципліни https://cqa.cnu.edu.ua/or-mahistr/

Викладач **Дибовська Олеся Володимирівна**